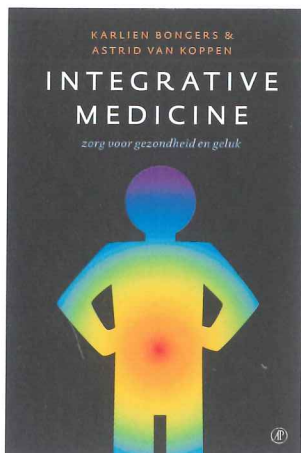

BOEKEN

Recensie

Oog voor de hele patiënt

Integrative medicine. Zorg voor gezondheid en geluk. Karlien Bongers en Astrid van Koppen, Arbeiderspers.

De gezondheidszorg moet geen ziektes bestrijden, maar de gezondheid en kwaliteit van leven van patiënten bevorderen. Dat is de gedachte achter *integrative medicine*, een bena-

dering uit Amerika die inmiddels in zwang is bij instituten als Stanford University en Duke. Ze is ontstaan vanuit onvrede over de centrale rol van technologie in de gezondheidszorg, waarin aandacht voor de patiënt als persoon erbij in schiet. Integrative medicine stelt hier vier pijlers tegenover. Allereerst een gelijkwaardige relatie tussen de zorgverlener en de zorgvrager, want eigen regie en vertrouwen in de behandelaar zijn bevorderlijk voor genezing. Kennis over de eenheid van geest en lichaam wordt in integrative medicine benut in plaats van als 'lastig' beschouwd. Een andere pijler bestaat dan ook uit het gebruik van alle evidence based behandelmethoden die veilig en effectief zijn, ook als ze van oudsher niet gelden als 'regulier'. Zo blijkt uit onderzoek dat meditatie

voorafgaand aan een operatie kalmeringsmiddelen kan vervangen, wat goedkoper en veiliger is. Ook een 'helende omgeving' draagt bij aan genezing. Te denken valt aan rust en kleuren, maar bijvoorbeeld ook aan de mogelijkheid naar eigen muziek te luisteren. Ten slotte is er veel aandacht voor leefstijlinterventies waardoor mensen zich beter voelen. Want geluk hangt samen met gezondheid, net zoals er een relatie is tussen stress en lichamelijke klachten.

De auteurs betogen overtuigend en onderbouwd met vele wetenschappelijke onderzoeksresultaten dat lichaam en geest ondeelbaar zijn en dat het ineffectief is alleen aan losse onderdelen te sleutelen. Volgens hen kan integrative medicine de Nederlandse gezondheidszorg doeltreffender maken en daarmee goedko-

per. Dus beleidsmakers en bestuurders: lees dit boek! (Krista Kroon)

Pas verschenen

Goed werk. Verkenningen van normatieve professionalisering. Gaby Jacobs, Ruud Meij, Hans Tenwolde en Yanaika Zomer (redactie), Humanistics University Press. De bundel biedt diverse perspectieven op het uitgangspunt dat morele afwegingen deel uitmaken van professionaliteit.

Naar een ideale zorgorganisatie. Patiëntgericht en procesgestuurd. Bart Durlinger, Mediawerf.

Over resultaatverantwoordelijke eenheden en hun plaats in de zorgorganisatie.

Bladeren met

Lia de Jongh

Lia de Jongh is bestuurder De Pieter Raat Stichting (per 1 december bestuursvoorzitter MagentaZorg)

"Intensieve menshouderij van Jaap Peters en Judith Pouw

inspireert mij. Zij schrijven dat te veel regels ziekmakend werken. In de gezondheidszorg moet alles worden geprotocolleerd en vastgelegd. Het enige wat je daarmee doet is verder afdrijven van wat mensen op de werkvloer motiveert. We moeten terug naar het vakmanschap.

Het boek inspireert mij om te vragen: waar gaat het om bij ons? Wij zijn opgericht om goede zorg te verlenen, om aan te sluiten bij wat iemand nodig heeft om zijn eigen leven te kunnen leiden. Dit betekent dat ik als bestuurder verzorgenden hun werk

moet laten doen zoals zij dat willen en de bureaucratie bij hen weg moet houden. Toen ik bij De Pieter Raat Stichting kwam, eiste het zorgkantoor dat wij binnen een jaar het HKZ-keurmerk zouden halen. Ik heb gezegd: 'Dat is *window dressing* waar jullie niets aan hebben en ik ook niet. Maar als je me drie jaar geeft, kun je daarna elke verzorgende 's nachts wakker maken en dan kan ze je vertellen wat kwaliteit is.' Dat hebben we afgesproken en nu kun je inderdaad iedere verzorgende daarvoor wakker maken. Mensen vinden het leuk om kwaliteit te leveren.

Ik vind het heel goed dat Guus van Montfort van ActiZ de discussie geopend heeft over de CQ Index en Zichtbare Zorg. Het lijkt wel leuk om alles te meten, maar de vraag is wat je meet en wat je daarmee kunt. De CQ Index gaat niet over wat bewoners belangrijk vinden. Wij gebruiken het kwaliteitsspel van het LOC. Dan hoor je wat mensen echt bezighoudt. Bijvoorbeeld dat het eten aan het eind van de gang altijd koud is of dat de verzorgende niet op de afgesproken tijd komt." (Krista Kroon)